

**Prezes
Głównego Urzędu Statystycznego**

Janusz Witkowski

Warszawa, 2012-10-22

GP-09-0652-112/2012

BKS
do melonowo
24.10.2012 WJ
① Prekursori do raportu
② Ne konferencje

Pan Poseł **Krzysztof Jurgiel**

Przewodniczący Komisji
Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Sejm Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Przewodniczący,

W odpowiedzi na pismo z dnia 11 października 2012 r. znak: RRW-015-162/12 Główny Urząd Statystyczny przekazuje w załączeniu informacje dotyczące doradztwa rolniczego zebrane na podstawie badań statystycznych przeprowadzonych w 2005 r. i 2008 r. oraz zamierzenia na 2013 r. w tym zakresie.

z podziękowaniem

W P Ł Y N Ę Ł O

do Komisji RPW
dnia 23.10.12 znak akt RRW-162.2/12

podpis

Informacja na temat doradztwa rolniczego na podstawie wyników badań przeprowadzonych w 2005 r. i 2008 r. oraz zamierzenia na 2013 r.

Informacje w zakresie doradztwa rolniczego opracowane zostały na podstawie wyników badań prowadzonych przez Departament Rolnictwa Głównego Urzędu Statystycznego: (1) Struktury Gospodarstw Rolnych (SGR) i (2) czerwcowego reprezentacyjnego badania użytkowania gruntów, powierzchni zasiewów i pogłowia zwierząt gospodarskich (R-CzSR).

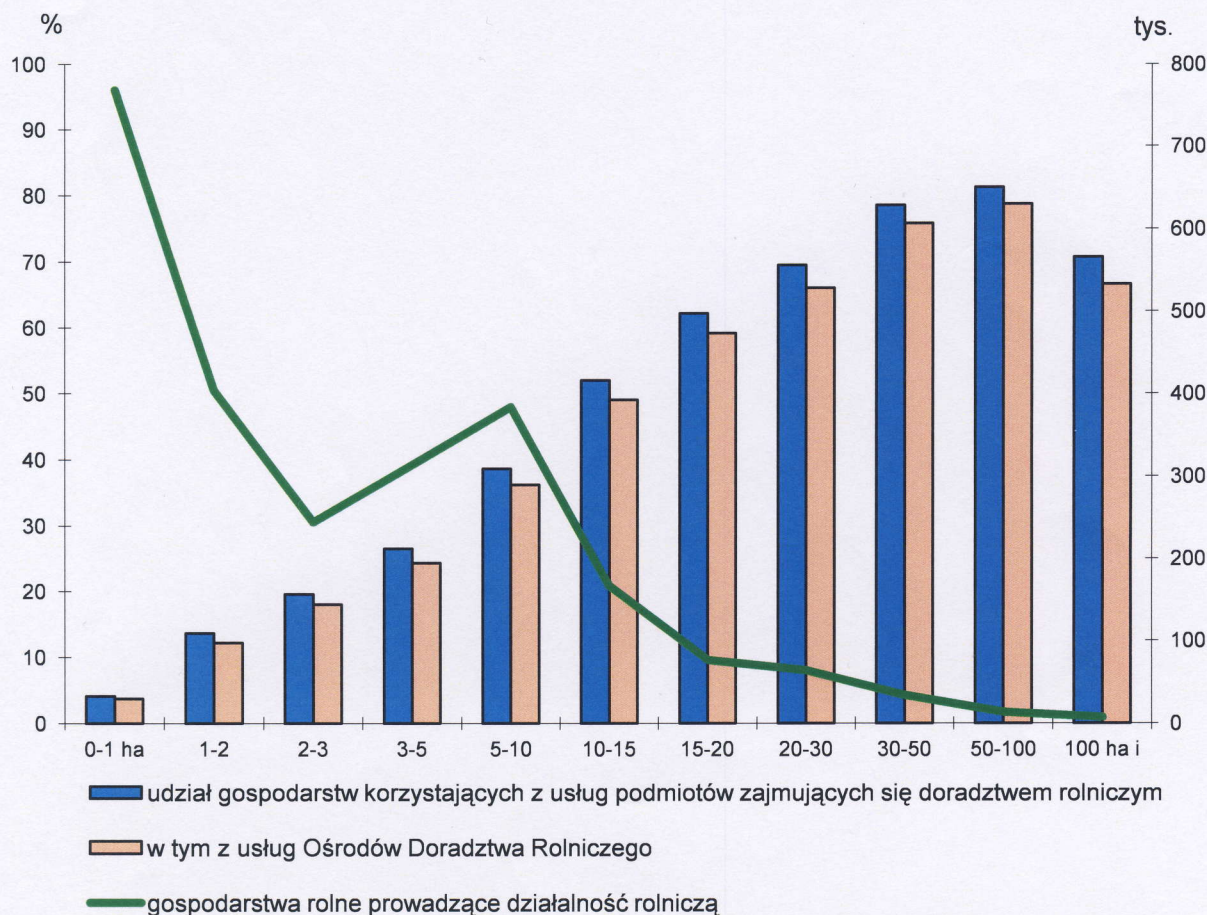
1. Badanie Struktury Gospodarstw Rolnych przeprowadzone zostało w 2005 r. na 10% próbie. Badana populacja liczyła łącznie 2911 tys. gospodarstw z której wylosowano próbę liczącą 200 tys. podmiotów. Badanie to było w pełni dostosowane do wymogów Unii Europejskiej i dodatkowo obejmowało zgłoszone potrzeby użytkowników krajowych. Przeprowadzenie badania w bardzo szerokim zakresie podmiotowym i przedmiotowym było możliwe dzięki dofinansowaniu ze środków Komisji Europejskiej. Według uogólnionych wyników badania 588 tys. (23,7%) użytkowników gospodarstw rolnych prowadzących działalność rolniczą zadeklarowało, że w ciągu ostatnich 5 lat korzystało z usług podmiotów zajmujących się doradztwem rolniczym, w tym z usług Ośrodków Doradztwa Rolniczego - 548 tys. użytkowników (22,1%).

Udział gospodarstw korzystających z doradztwa wzrastał systematycznie wraz ze wzrostem użytkowanych gruntów z 4,1% w gospodarstwach najmniejszych (o powierzchni do 1 ha) do ponad 26% w gospodarstwach o powierzchni użytków rolnych 3-5 ha, blisko 39% w gospodarstwach 5-10 ha i ponad 50% począwszy od grupy 10-15 ha. Najwięcej gospodarstw korzystających z doradztwa, tj. 81,2% odnotowano w grupie gospodarstw 50-100 ha użytków rolnych. W gospodarstwach największych (ponad 100 ha UR) odsetek gospodarstw korzystających z usług doradztwa w ogólnej liczbie gospodarstw w tej grupie obszarowej wynosił ponad 70%. W gospodarstwach o powierzchni powyżej 1 ha użytków rolnych co trzeci użytkownik gospodarstwa indywidualnego korzystał z usług doradców rolniczych.

Gospodarstwa, w których użytkownicy korzystali z usług podmiotów zajmujących się doradztwem rolniczym w % ogólnej liczby gospodarstw w grupach obszarowych użytków rolnych w 2005 r.

Grupy obszarowe użytków rolnych w ha	Ogółem		W tym gospodarstwa indywidualne	
	korzystające z usług doradztwa	w tym z usług Ośrodków Doradztwa Rolniczego	korzystające z usług doradztwa	w tym z usług Ośrodków Doradztwa Rolniczego
Ogółem	23,7	22,1	23,7	22,1
0-1	4,1	3,8	4,1	3,8
1-2	13,6	12,2	13,6	12,2
2-3	19,6	18,0	19,6	18,0
3-5	26,5	24,3	26,5	24,3
5-10	38,6	36,2	38,6	36,2
10-15	52,0	49,0	52,0	49,0
15-20	62,2	59,2	62,3	59,2
20-30	69,5	66,1	69,6	66,1
30-50	78,5	75,8	78,8	76,1
50-100	81,2	78,7	82,3	79,8
100 i więcej	70,7	66,6	80,2	77,3

GOSPODARSTWA ROLNE PROWADZĄCE DZIAŁALNOŚĆ ROLNICZĄ KORZYSTAJĄCE Z USŁUG PODMIOTÓW ZAJMUJĄCYCH SIĘ DORADZTWE M ROLNICZYM W GRUPACH OBSZAROWYCH UŻYTKÓW ROLNYCH W 2005 r.

2. Tematykę doradztwa rolniczego ujęto również w pilotażowym badaniu metod produkcji rolnej przeprowadzonym w 2008 r. przy czerwcowym reprezentacyjnym badaniu użytkowania gruntów, powierzchni zasiewów i pogłowia zwierząt gospodarskich (R-CzSR). Badana populacja liczyła ok. 2854 tys. podmiotów, przy czym badaniem objęto 81,4 tys. (ok. 3%) losowo dobranych gospodarstw indywidualnych.

Na podstawie uogólnionych wyników uzyskano następujące dane w zakresie źródeł informacji wykorzystywanych przez użytkowników gospodarstw rolnych przy podejmowaniu decyzji dotyczących przeprowadzania zabiegów ochrony roślin:

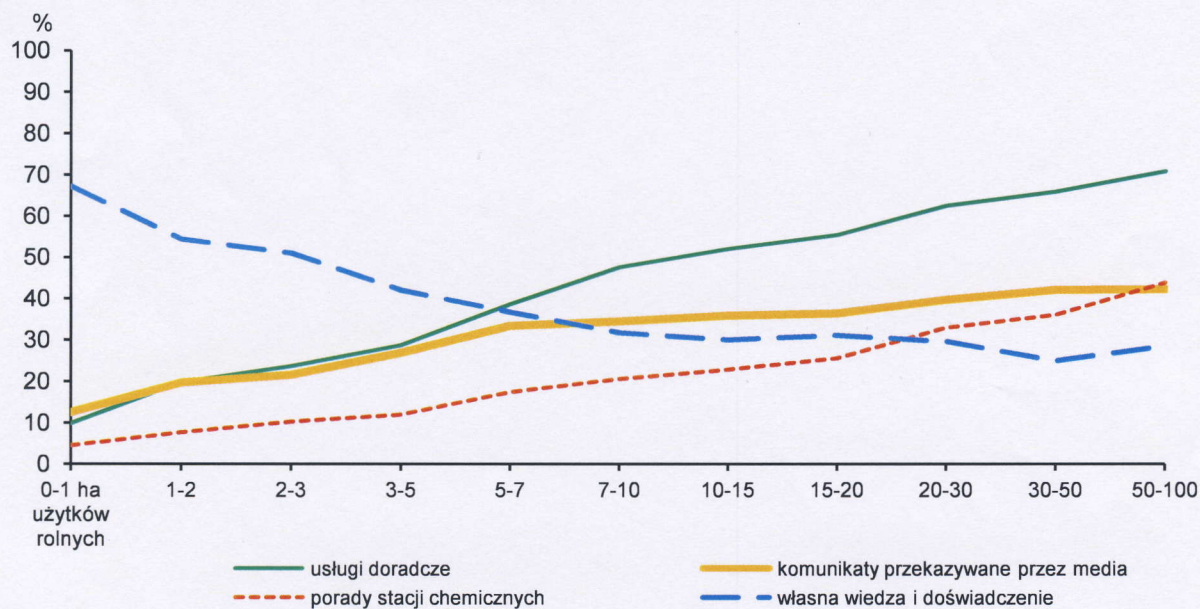
- 580 tys. (28,1%) użytkowników gospodarstw wykorzystało usługi doradcze rozumiane jako kontakt z doradcami, ekspertami zatrudnionymi w jednostkach doradztwa rolniczego,
- 504 tys. (24,4%) użytkowników deklaroowało wykorzystanie komunikatów przekazywanych przez media oraz informacji zawartych w specjalistycznych czasopismach,
- 256 tys. (12,4%) rolników potwierdziło korzystanie z porad zakładów produkujących lub sprzedających środki ochrony roślin (broszury, foldery i inne materiały reklamowe wydawane przez te zakłady),
- 993 tys. (48,1%) respondentów podejmowało decyzje na podstawie własnej wiedzy i doświadczenia.

Gospodarstwa, w których użytkownicy przy podejmowaniu decyzji dotyczących przeprowadzania zabiegów ochrony roślin korzystali z różnego rodzaju porad w % ogólnej liczby gospodarstw w grupach obszarowych użytków rolnych w 2008 r.

Grupy obszarowe użytków rolnych w ha	Usługi doradcze	Komunikaty przekazywane przez media	Porady zakładów produkujących lub sprzedających środki ochrony roślin	Własna wiedza i doświadczenie
Ogółem	28,1	24,4	12,4	48,1
0-1	9,9	12,5	4,5	67,2
1-2	19,8	19,6	7,7	54,4
2-3	23,7	21,5	10,3	51,0
3-5	28,7	26,8	11,9	42,0
5-10	38,6	33,3	17,4	36,7
10-15	47,6	34,4	20,6	31,7
15-20	52,1	35,8	22,8	30,0
20-30	55,4	36,3	25,5	31,0
30-50	62,5	39,6	32,9	29,6
50-100	66,0	42,0	35,9	25,0
100 i więcej	70,9	42,2	43,8	28,5

W 2008 r. udział gospodarstw, w których użytkownicy przy podejmowaniu decyzji dotyczących przeprowadzania zabiegów ochrony roślin wykorzystywali usługi doradcze, komunikaty przekazywane przez media oraz porady zakładów produkujących lub sprzedających środki ochrony roślin wzrastał ze wzrostem powierzchni użytkowanych gruntów. W grupie gospodarstw do 1 ha UR wynosił odpowiednio 9,9%, 24,4% i 12,5%. W gospodarstwach największych wzrastał stosownie do 70,9%, 42,2% i 43,8%. Wykorzystanie własnej wiedzy i doświadczenia przy stosowaniu zabiegów ochronnych, zadeklarowało natomiast większość użytkowników małych gospodarstw. Przy wzroście użytkowanych gruntów odsetek gospodarstw, w których użytkownicy opierali się na własnym doświadczeniu zmniejszał się z 67,2% w gospodarstwach o powierzchni do 1ha UR do 28,5% w gospodarstwach największych powyżej 100 ha UR.

UDZIAŁ GOSPODARSTW ROLNYCH PROWADZĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ ROLNICZĄ KORZYSTAJĄCYCH Z POMOCY DORADZTWA W ZAKRESIE PRZEPROWADZANIA ZABIEGÓW OCHRONY ROŚLIN W GRUPACH OBSZAROWYCH UŻYTKÓW ROLNYCH W 2008r.

3. Ze względu na rosnące potrzeby informacyjne w zakresie doradztwa, w planowanym na czerwiec 2013 r. badaniu struktury gospodarstw rolnych (SGR), odpowiedzi rolników na wprowadzone dodatkowo pytania będą źródłem informacji o korzystaniu z porad rolniczych w procesie produkcji. Zebrane w badaniu dane będą obejmowały zagadnienia związane z wykorzystywaniem przez użytkowników gospodarstw:

- ✓ Wsparcia wykwalifikowanych doradców w podejmowaniu decyzji w zakresie:
 - ochrony roślin
 - nawożenia

- chowu zwierząt
 - wprowadzenia systemów kontroli bezpieczeństwa żywności
 - korzystania z Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich
 - zagadnień prawnych
 - innych
- ✓ Rodzaju doradztwa przy podejmowaniu decyzji o konieczności zastosowania środka ochrony roślin:
- personalnego doradztwa rolniczego
 - z systemów wspomaganie podejmowania decyzji w ochronie roślin
 - uwzględnienie progów ekonomicznej szkodliwości
 - wykorzystywanie prowadzonego przez użytkownika monitoringu organizmów szkodliwych

Badanie skali wykorzystania różnego rodzaju działań doradczych przez rolników, ze względu na zadania i cele określone do realizacji przez Centrum Doradztwa Rolniczego (jednostki podległej bezpośrednio Ministerstwu Rolnictwa i Rozwoju Wsi) jest z pewnością zagadnieniem kluczowym w zakresie wspierania zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich, podnoszenia konkurencyjności rynkowej gospodarstw rolnych, poprawy poziomu ich dochodów oraz podnoszenia poziomu kwalifikacji rolników i innych mieszkańców obszarów wiejskich. W badaniach rolniczych, w miarę możliwości, uwzględnione zostają również punkty dotyczące doradztwa rolniczego. Wyniki badań prezentowane są w publikacjach opracowanych w Departamencie Rolnictwa na stronie internetowej Głównego Urzędu Statystycznego.